

**Langsua
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Vestringsvegen 4
2651 Østre Gausdal

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 02
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/langsua>

Elinor Strande
Smiugardsbygde 249
2890 Etnedal

Saksbehandler Ulf Ullring

Vår ref. 2021/8935-3 432.2

Dykkar ref.

Dato 22.03.2022

Dispensasjon - Delegert - Storlægeret LVO - Røssjøen NR - Motorisert transport langs kjørespor til Hundslægeret 2022-2025 - Elinor Strande - Arnfinn Strande

Vedtak

Langsua nasjonalparkstyre gir Elinor og Arnfinn Strande dispensasjon til motorisert transport på barmark langs godkjent kjørespor i Storlægeret landskapsvernområde (LVO) og Røssjøen naturreservat (NR) til og fra sin eiendom Hundslægeret, for transport av ved, varer, utstyr, materialer og tilsvarende. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for Storlægeret LVO § 3 pkt. 6.3 k, og Røssjøen NR § 7 r og z.

Følgende vilkår gjelder:

- Tillatelsen gjelder for årene 2022-2025, og gjelder for inntil fem - 5 - turer (tur-retur) i året. Det må søkes særskilt for kjørebehov utover dette.
- Motorferdselen mellom Sebuhaugen og Hundslægeret skal kun skje på det etablerte kjøresporet.
- Det skal benyttes lett kjøreutrustning, som ATV, lett traktor eller tilsvarende med tilhørende henger.
- All kjøring skal ta tilbørlig omsyn til marka, vegetasjonen, dyreliv og friluftsliv.
- Ren persontransport er ikke tillatt, men personer og personlig bagasje kan følge med på tillatt transport om det ikke fører til flere turer. Kjøring der tilsyn med bygningsmasse er eneste formål er dermed ikke tillatt, men må samordnes med annen transport.
- Det skal føres kjørebok for hver tur og sendes inn rapport over kjøring til Langsua nasjonalparkstyre etter hver sesong på en av følgende to måter:
 - 1) Manuell kjørebok: Bruk vedlagt kjørebokskjema. Dato og klokkeslett må skrives inn ved start og ved stopp, samt formål og kjørestrekning. Statens naturoppsyn v/ Kjølv Falklev skal varsles med sms til 951 65 085 før hver tur. Både kjøreboka og denne tillatelsen skal bringes med under kjøring og vises til ansvarlig oppsyn på forlangende. Rapport (kjøreboka) skal årlig sendes til Langsua nasjonalparkstyre ved sesongens slutt, seinest innen årsskiftet.
 - 2) Digital kjørebok: Hent mobilappen «Ferdast» fra Google Play eller AppStore og følg rettleiinga på <https://www.ferdast.no/>. Legg inn tillatelser og opplysninger om kjøretøy før kjøring og framvis ved eventuell kontroll. Opprett «ny tur» og velg kjøretøy og tillatelse før hver tur og trykk «start». Trykk «avslutt» når kjøringen er ferdig og turen blir rapportert automatisk. Melding om kjøring til SNO og innsending av kjørebok til nasjonalparkstyret er dermed ikke nødvendig.

- Nødvendige tillatelser fra kommune og grunneier skal være innhentet før kjøring. Merk at vilkår og rapporteringsrutiner kan være forskjellig fra nasjonalparkstyret sine.

Dersom vilkårene for dispensasjonen ikke overholdes, kan den trekkes tilbake av forvaltningsmyndigheten, eller/og føre til at den ikke blir fornyet i neste runde. SNO fører kontroll med at vedtaket følges.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av parter i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker, jf. forvaltningslova § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Langsua nasjonalparkstyre.

Søknaden

Elinor og Arnfinn Strande, eiere av Hundslægeret 16/8 i Nord-Aurdal kommune, søker om dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i utmark i Røssjøen NR og Storlægeret LVO. De ønsker tillatelse til å kjøre nødvendig ved, varer, utstyr og materialer for vedlikehold på sommerstid langs kjøresporet fra Sebuhaugen framfor transport på vinterføre. Transportstrekningen vinterstid fra nærmeste vei på Lenningen er nesten dobbel så lang som kjerreveien/traktorveien fra Sebuhaugen på barmark. Leiekjøringstilbudet fra Lenningen har også blitt redusert de siste åra. Dessuten er det sommerstid de benytter seg av stedet.

Hundslægeret er en gammel støl/felæger og tilslutt en lang periode fjellgård med fast bosetting året rundt. I dag blir stedet brukt til fritidsformål av familiene til søskenparet Elinor og Arnfinn Strande. Stedet har et gammelt sæl, ei hytte og flere uthus med gjerde omkring inne på setervollen. Det er derfor et behov for regelmessig vedlikehold av anlegget. De skriver videre:

«Det er mye som må fraktes innover da vi ikke har fått kjørt inn på mange år. Vi har dratt mye på pulk de siste årene. Men alder og sviktende helse setter en stopper for dette, så vi anser dette som høyst nødvendig kjøring. Vi trenger mye forskjellig materialer til utbedring av det gamle selet samt vedlikehold av gjerder ol. Dette kan være sement, diverse redskap til muring, diverse snekkerutstyr, drivstoff til motorsag, diesel til aggregat og propan. Vi trenger en del proviant, som diverse matvarer ol. som vi trenger skal vi ha noen mulighet til å benytte oss av dette stedet, og ikke minst ta vare på en perle i fjellet.»

Det har tidligere blitt brukt traktor etter kjøresporet som går helt fram til stedet, men de mener at en ATV med henger er et mer egnet transportmiddel i dag og ønsker derfor å kunne bruke dette. De ønsker seg en årlig kvote på 5 turer og en tillatelse for fire år.

Figur 1 Kjøresporet Sebuhaugen-Hundslægeret

Verneformål, vernebestemmelser og forvaltningsplan

Formålet med **Røssjøen naturreservat** er å ta vare på et spesielt myr- og våtmarksområde og et svært viktig leveområde for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter (jf. § 1 i verneforskriften for naturreservatet). Friluftsliv er i utgangspunktet ikke en del av formålet i verneformen naturreservat, men det er gjennom verneplanprosessen likevel tatt hensyn til friluftsliv i verneforskriften.

Formålet med **Storlægeret landskapsvernområde** er å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende. Videre presiseres at allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging (jf. § 1 i verneforskriftene for landskapsvernområdet).

I alle verneområder er motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 m fra bakken i utgangspunktet forbudt jf. § 3 punkt 6.1 i verneforskriftene for hhv. nasjonalparken og landskapsvernområdene, og § 5 a) i verneforskriftene for naturreservatene. Kjøring langs kjørespor (traktorvei, kjerrevei) regnes etter Lov om motorferdsel i utmark som motorferdsel i utmark og er derfor søknadspliktig. Nasjonalparkstyret kan imidlertid gi tillatelse til transport av ved, varer og utstyr til buer

og hytter i samsvar med bestemmelsene i de enkelte verneforskriftene og forvaltningsplanen for verneområda i Langsua (<https://www.nasjonalparkstyre.no/Langsua/publikasjoner/forvaltningsplan>).

I vernebestemmelsene for både Storlægeret LVO og Røssjøen NR er det åpnet for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorferdsel på barmark langs kjøresporet fra Sebuhaugen og vestover mot Svarthamar i forbindelse med transport av ved, varer og utstyr, og materialer for vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger, samt i forbindelse med utøvelse av jord og skogbruk, og for varig bevegelseshemmede til egen hytte/bu, jf. verneforskriften for Storlægeret LVO § 3 pkt. 6.3, og for Røssjøen NR § 7. Forvaltningsplanen utdyper og regulerer dette i større detalj, slik som kvoter og vilkår for kjøringen.

Forvaltningsplanens retningslinjer for motorisert transport i utmark oppgir en årlig kvote på fem turer, vanligvis vinterstid, til private buer, hytter og støler/setre hvor det ikke er bilvei fram sommerstid. For behov utover det, f.eks. i forbindelse med byggevirksomhet, landbruk mm., så må det søkes særskilt for helt konkrete behov.

Ved vintertransport er det som regel krav om bruk av leiekjører. For sommertransport er ikke dette noen innarbeidet ordning i vårt område, og det kan derfor tillates bruk av eget kjøretøy.

Vurdering

Søknaden er vurdert i samsvar med:

- Forskrift om vern av Røssjøen naturreservat, FOR-2011-03-11-286
- Forskrift om vern av Storlægeret landskapsvernområde, FOR-2011-03-11-280
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven), LOV-2009-06-19-100
- Forvaltningsplan 2020-2030 for verneområdene i Langsua, juni 2020

Det er et overordnet mål både i verneområder, og i norsk utmark for øvrig, å redusere motorisert ferdsel til et minimum, og derfor begrenses slik ferdsel til det som er strengt nødvendig. Motorferdsel innenfor verneområder er regulert strengere enn det som gjelder ellers i utmark, og strengest regulert er motorferdsel på barmark og innenfor nasjonalparker. Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneformål/-verdier og andre interesser i området som gjenspeiler seg i verneforskriftene. Det er dermed tatt høyde for å tillate transport av ved, varer og utstyr til buer, hytter og setrer, samt til transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger etter nærmere retningslinjer i gjeldende forvaltningsplan.

Kunnskapen om området er godt dokumentert gjennom verneprosessen og seinere (nml § 8 Kunnskapsgrunnlaget). Det er gjennomført konsekvensutredninger for området i samband med verneplanprosessen, og det foreligger nyere registreringer og vurderinger av områdenes sårbarhet. Føre-var-prinsippet (nml § 9) er vurdert som ikke relevant i denne saken. Det er ikke påvist at kjøring langs kjøresporet verken på barmark eller vinterføre påvirker sårbare arter eller naturtyper negativt. Kjøringen vil berøre reservatet kun et kort stykke der kjøresporet skjærer over hjørnet av en kant, og går for øvrig i landskapsvernområdet, hvor kjøresporet ligger godt skjermet i bjørkeskogen. Kjøresporet er et gammelt og velbrukt veifar, etter hvert opparbeidet for traktor i forbindelse med tidligere tiders aktive støls-/seterbruk i området og til tider fast bosetning. Vernebestemmelsene legger opp til at kjøresporet fortsatt kan være i aktivt bruk i forbindelse med drift, bruk og vedlikehold av støler og

hytter i Storlægeret landskapsvernområde, samt være turvei om sommeren og ski- og hundeløypetrase vinterstid.

Søkerne ønsker å transportere fram til Hundslægeret langs kjøresporet på barmark framfor å benytte snøskuter vinterstid. Selv om begge deler vil være egnet i dette tilfellet, så vil barmarkstransport i forbindelse med bruk og vedlikehold være fordelaktig for brukerne, da transportstrekningen er vesentlig kortere og en kan få med seg mer på hvert lass. ATV med henger er godt egnet for slik transport, med mindre marktrykk og større smidighet enn traktor som tidligere har vært brukt (nml §12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Transporten følger et godt opparbeidet og i hovedsak tørrlendt kjørespor og så fremt vilkårene for tillatelsen følges vil nml §11 om dekking av kostnader ved miljøskader ha liten relevans.

Praksis for årlig transportkvote i Langsuas verneområder utenom nasjonalparken er fem turer tur-retur der det ikke er bilvei fram sommerstid. Selv om det i dette tilfellet ikke er snakk om vintertransport, så er det i tråd med innarbeidet forvaltningspraksis og i tråd med forvaltningsplanen at det gis en årlig kvote på fem turer også her.

Med de gitte vilkår mener vi derfor at den omsøkte motorferdselen kan tillates uten nevneverdige negative virkninger på verneverdier i området, jf. nml § 10 om vurdering av samlet økosystembelastning.

Med hilsen

Ulf Ullring
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Skrautvål utmarkslag			
Statens naturoppsyn v/ Kjølvi Falklev			
Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	FAGERNES